

L'HORT ES EL MILLOR CONEIXIMENT

Nom i cognoms de la coordinadora

JUAN JOSE FORNES ALBEROLA

Nom i cognoms del director/a centre

JUAN JOSE FORNES ALBEROLA

Centres de l'agrupació

CEIP SANTISIOMO CRISTO

CEIP EL TRINQUET

IES PEDREGUER

CEIP PARE MELCHOR

CEIP MANUEL BRU

ÍNDEX

2.1- Justificació

- Concreció dels objectius
- Objectius Generals i Objectius Específics
- Aplicació dels Objectius Desenvolupament Sostenible 2030

2.2- Projecte

- Oportunitat - Marc teòric
- Innovació i Originalitat
- Metodològia aplicada al projecte
- Sostenibilitat
- Transferència
- Participació
- Caracter inclusiu
- Plurinligüisme

2.3.- Avaluació i impacte

- Indicadors i Instruments d'avaluació
- Anàlisis de resultats
- Impacte/Propostes de millora

2.4- Conclusió

2.5- Annexos

Annex 1. Anàlisi DAFO i CAME.

Annex 2. Relació Hort Escolar amb Currículum.

Annex 3. Cronograma activitats Curs 2021-2022.

Annex 4. Pressupost anual i informe justificació. Curs 2021-2022

Annex 5. Quadern mestres de transferència del projecte.

Annex 6. Pla de cooperació, participació i transferència.

Annex 7. Instruments i indicadors d'avaluació + Exemple Qüestionari avaluació.

2.1.- Justificació.

El projecte des de la seua premissa és un projecte de centres agrupats, que naix a causa de la necessitat d'introduir l'hort escolar ecològic i alimentació sostenible amb noves formes d'ensenyament i aprenentatge adaptades i que donen resposta a la situació viscuda de crisi sanitària, fomentant el desenvolupament d'aquests aprenentatges en els centres participants. També la creació de zones verdes i patis interactius, entre ells: l'hort ecològic, zona de plantes medicinals, zones aromàtiques i culinàries, estanys d'aigua, boscos d'aliments, zones verdes de psicomotricitat, galliners i representacions d'aiguamolls, entre altres i que per mitja d'aquests recursos es pot vincular amb les activitats i cultius agrícoles, culturals i tradicionals del poble on es desenvolupa el projecte.

Treballar en un marc de centres agrupats per mitja d'aquests projectes i col·laborar en altres projectes d'innovació amb la mateixa identitat mediambiental i ecològica, permetra compartir un projecte de desenvolupament medi ambiental-agrícola i ecològic. Ens permetrà compartir coneixements, experiències, problemàtiques, entre altres, com un exemple de la creació d'una Xarxa de Centres Educatius Sostenibles..

Compartir un projecte amb alumnat i professorat d'altres centres augmentarà la riquesa de l'aprenentatge que ens proposem, si parlem de desenvolupament global no podem eludir la integració en el desenvolupament rural educatiu del nostre entorn i les característiques pròpies de cada municipi. Els centres agrupats i la seua informació es detallen a continuació:

	CEIP SANTISIMO CRISTO	CEIP EL TRINQUET	IES PEDREGUER	CEIP PARE MELCHOR	CEIP MANUEL BRU
MUNICIPI	GATA DE GORGOS	PEDREGUER	PEDREGUER	BENISSA	BENISSA
NOMBRE ALUMNES	502	210	600	424	422
NOMBRE PROFESSORAT	39	18	64	32	29
ATENCIÓ	INFANTIL I PRIMARIA	INFANTIL I PRIMARIA	INFANTIL I PRIMARIA	INFANTIL I PRIMARIA	INFANTIL I PRIMARIA
PERSONA ENCARREGADA	JUAN JOSE FORNES	SOLEDAD MARÍ BLASCO	JOSE MIGUEL MUT RONDA	EVA MARIA DOMENECH DURÀ	VERONICA FROILAN POVEDA

Amb aquest programa s'atén a **2158 alumnes i intervenen 182 mestres**, on intervé i esta **implicat més del 70% del claustre** i formant part d'aquest projecte **3 municipis en la província de Alacant, comarca Marina Alta**. Entre el grup de centres i pel proper curs escolar 2021-2022, es decideix que el centre coordinador o representant del programa serà el CEIP Santísimo Cristo.

És voluntat de l'Equip Directiu del Centre i del Claustre del CEIP Santísimo Cristo, assignar a la persona coordinadora del programa que per la seua trajectòria amb la coordinació d'aquests tipus de programes és Juan Jose Fornes, la seua dedicació, esforç i motivació es centrarà a continuar treballant amb el projecte i abordant noves propostes. La matèria de l'hort ecològic, el medi ambient, i alimentació saludable estructurada en aquest projecte ens sembla un instrument molt innovador als nostres centres i motivador alhora que un element integrador de múltiples aprenentatges i noves experiències idònies per al nostre alumnat adaptat a la nova situació de models d'organització en els centres educatius marcats tant per la conselleria d'educació i els protocols sanitaris educatius per la coselleria de sanitat, que per mitja d'aquest projecte es compleixen perquè es realitzen en espais dins i principalment el 90% en el pati, en els espais verds creats i zones naturals del centres i fora del centre.

El fet de la proposta d'un programa PIIE 21/22 basat en el medi ambient, l'ecologia i la salut dins de l'àmbit escolar que promoua les demandes de reformes socials, econòmiques i educatives que diversos grups de ciutadans demanen des de fa anys. L'hort escolar ecològic, es la marca del projecte on es desenvoluparan els objectius, continguts, activitats i criteris d'avaluació per aconseguir que els xiquets/es participants en el projecte ens comprometem amb la conservació de la naturalesa i amb això l'estima al medi i a la pròpia salut d'ells i dels seus familiars. Els centres educatius participants desenvoluparan la seua part dels continguts i responsabilitats dins del projecte, tant materials i el seu disseny, prepararan la posada en comú i les dades per a l'avaluació i difusió de resultats, que a través de reunions ordinàries, jornades de formació i esdeveniments es realitzarà el seguiment i control dels mateixos.

La justificació d'aquest projecte es devé a través d'unes activitats de preparació del present projecte que es van iniciar en els centres a través dels tècnics especialitzats d'Agricologia BioEduca, l'embrió del mateix. Enllaçant diverses accions i objectius per a seguir una estratègia de desenvolupament participatiu on s'elaboren i s'executen als municipis de cada territori aprofitant els seus recursos locals i comarcals amb la finalitat de aconseguir: una vertebració i cohesió territorial, una cooperació públic-privada, el "bottom up" (enfocament ascendent de l'aula a conselleria), la connexió de xarxes, la transversalitat i l'innovació.

Després d'haver contactat amb els centres participants durant el curs 2020-2021, es va iniciar un procés de treball conjunt i coordinat amb la finalitat de perfilar i dissenyar les línies estratègiques i activitats del projecte i integrar el component de l'entorn immediat amb els centres educatius i aquests com a eina transformadora dels pobles on s'executa el projecte.

I després d'haver elaborat un pre-projecte conjunt i treballant en els centres de manera participativa i col·laborativa, ens varem tindre que adaptar i fer us de les NTICs per dur a terme el treball del projecte i al mes d'abril/maig finalitzarem el primer esborrany i iniciant-se un primer contacte amb la intenció de difondre i sumar entitats privades i públiques locals (ajuntaments) i regionals (associacions sense ànim lucre) involucrades en el projecte, la qual cosa ens va portar presentar-ho per videoconferència i reunions telemàtiques a diferents agents que, encara que de forma directa no participen, si poden ajudar a la consecució de les activitats i objectius, facilitar certs processos administratius i cooperar amb l'equip coordinador en funció de les necessitats demandades.

Concreció dels objectius: objectius generals i objectius específics

El nostre projecte contribuirà a millorar la qualitat i el desenvolupament de la diversitat de l'aprenentatge, l'educació i la formació, mitjançant el desenvolupament d'enfocaments innovadors i la difusió de bones pràctiques d'hort escolar ecològic, mediambientals, i alimentació sostenibles en els centres; "Els centres del segle XXI", que conscienciaran i reforçaran a la societat i al sector educatiu.

Promoure mitjançant l'ensenyament i l'avaluació de xicotets projectes, l'utilització de noves metodologies d'ensenyament per al desenvolupament d'habilitats transversals; com la creativitat, la productivitat, els idiomes, les competències. L'adopció de l'aprenentatge col·laboratiu i el pensament crític, l'ús de les TIC (adaptada a la situació del post-Covid 19), recursos educatius oberts i la incorporació de tècniques d'aprenentatge actiu amb la participació de l'educació. Açò donarà lloc a un augment de la motivació per a aprendre, una major retenció de coneixements i idees, una comprensió més profunda i actituds positives cap a l'agricultura ecològica i alimentació sostenible tant en el centre com a nivell nuncipal i comarcal.

El principal objectiu es aconseguir que l'educació ambiental i els nous coneixements i metodologies desenvolupades en el projecte siga una eina fonamental del canvi educatiu i que la comunitat educativa aplique aquesta a la seua vida quotidiana i a les famílies. Conservar la naturalesa i l'agricultura per a conscienciar als joves i incrementar la biodiversitat per millorar el planeta terra.

També perseguir els objectius generals com; crear un marc de centres agrupats compartint un projecte amb un líneea comuna de desenvolupament de l'hort escolar ecològic como ferramenta que permetrà conuiuere junts, alumnes i adults com un exemple d'educació per a la ciutadania. Una cooperació basada a desenvolupar eines que afavorisquen la implementació de programes sostenibles i ecològics en els centres educatius i l'entorn, augmentar la biodiversitat com a defensa per a combatre els contagies de pandèmies (com la viscuda en l'actualitat) i reforçar les relacions de diferents agents (mestres, alumnat, famílies, resta de la comunitat educativa i entorn, entre altres), i fomentar l'intercanvi d'experiències i coneixements intercentres.

Entre els objectius més concrets que es pretenen aconseguir, és dotar a l'alumnat d'una sèrie d'eines i procediments, de manera que siga l'alumne qui prenga les seues pròpies decisions, valorant aspectes d'eficàcia, viabilitat i sostenibilitat. Els alumnes i equip educatiu seran acompanyats en aquest procés per professionals en educació ecològica, medi ambient i agricultors que transmeten la seua experiència i sabers, donant importància als coneixements no escrits en el medi ambient, l'agricultura i l'alimentació sostenible, fomentant la interculturalitat. Tot açò contribuirà a un augment significatiu de metodologies innovadores, dels recursos didàctics i pedagògics dels docents i ponents involucrats en el projecte. A la volta motivador i il·lusionador per part dels professionals i persones i entitats del municipi en participar. Pretenem afavorir els mecanismes adequats en la posada en pràctica de les idees, canalitzant la iniciativa individual o de grup per a poder extrapolar-les als altres centres i municipis, i en general a a tota la comunitat educativa

Contribuir a l'adquisició de bons hàbits fóra de l'aula, en un entorn basat en la pròpia naturalesa (l'hort escolar ecològic), desenvolupant la col·laboració, la resolució de problemes i el pensament creatiu. Habilitats que poden ser útils en qualsevol àrea i en les experiències vitals dels alumnes.

Detallem els **objectius generals (OG)** que motiven aquest projecte:

Nº	OBJECTIU	DESCRIPCIÓ/ACCIONS
1OG	Dinamitzar l'hort escolar ecològic i alimentació sostenible	Increment de la biodiversitat, consum responsable, mobilitat, gestió de compost, estalvi d'aigua, agricultura i alimentació ecològica, entre altres
2OG	Promoure activitats sobre la problemàtica ecològica	Treballar un caràcter local i comarcal: alerta sanitària per pandèmies, incendis forestals, gestió de l'espai agrícola, polítiques municipals, despoblament,...
3OG	Desenvolupar una xarxa de centres d'horts	Seguiment de centres amb horts i la creació d'una Xarxa Valenciana d'horts escolars.
4OG	Impulsar el treball en xarxa i cooperació	fomentant la participació, la cooperació, l'accés a la informació i l'intercanvi d'experiències entre els centres implicats i altres entitats públiques i privades
5OG	Promoure un canvi de pensament i els valors	Treballar unes actituds que impulsen i transformen a la comunitat educativa i habitants del municipi cap a un model de desenvolupament sostenible.
6OG	Desenvolupar una ètica ambiental i saludable	construcció col·lectiva dels valors que inspiren la sostenibilitat i uns acords medi ambientals integrats en el centre PEC i PGA

Detallem els **objectius específics (OE)** que motiven aquest projecte:

Nº	OBJECTIUS	DESCRIPCIÓ/ACCIONS
1OE	Crear espais de formació específica al voltant de continguts específics d'hort escolar ecològic.	Programa aula d'hort escolar, de formació permanent especialitzada, dinàmica, flexible i que dona cabuda a iniciatives de tots els camps disciplinars.
2OE	Motivar a l'alumnat amb els aprenentatges i participar en la presa de decisions sobre l'hort escolar ecològic i alimentació saludable.	Per mitja d'un aprenentatge i la presa de decisions participativa en educació ecològica.
3OE	Treballar l'hort de forma interdisciplinar	Definir i integrar el projecte dins del PGA i PEC, amb una temporalització de les activitats.
4OE	Intercanviar experiències i reflexions amb la comunitat educativa	Adherir-se a xarxes educatives existents (CEFIRE CTEM) i participar en congressos i debats en la matèria.
5OE	Desenvolupar activitats d'hort ecològic originals i adaptades.	Programa integrat en el context escolar i l'entorn amb activitats i propostes creatives que connecten realment amb interessos singulars dels alumnes amb l'hort
6OE	Cercar l'eina de l'hort com aprenentatges transversals	Desenvolupar les programacions i les accions estructurades i temporalitzades amb les estacions de l'hort

7OE	Millora dels patis, mes naturals	El pati com a mitjà per a realitzar de manera objectiva millores ambientals.
8OE	Participar i gestionar de manera sostenible el centre	Desenvolupar iniciatives ambientals des de la perspectiva activa i el problema ambiental.
9OE	Difondre i comunicar els resultats del projecte	Cerca i creació dels espais, jornades, congreso i foros per presentar el projecte.
10OE	Desenvolupar materials i recursos diversos i adaptats de l'hort escolar ecològic i alimentació sostenible.	Materials i recursos que posen al fons l'hort escolar i que facen un canvi d'actituds ambientals real als centres.
11OE	Crear continguts curricular adaptats a la realitat de l'entorn	Cercar espais exteriors dels municipals com a un instrument imprescindible com a nexa d'unió entre la comunitat educativa escolar en la societat i el municipi.
12OE	Desenvolupar processos dirigits activament a la millora del seu entorn	Definir accions amb majors compromisos concrets de la seua comunitat educativa enfront de problemes agrícoles de l'entorn immediat

I altres en funció de les activitats desenvolupades i intercanvi d'experiències innovadores que s'obtindran en el desenvolupament del projecte.

Aplicació dels Objectius Desenvolupament Sostenible 2030 (ODS 2030)

El projecte contempla i aplica els ODS 2030 i promou un procés participatiu i coordinar amb diferents actors socials de les zones geogràfiques de les compreses en el projecte, amb l'objectiu d'implementar els ODS i integrar als centres educatius.

Entre ells amb el apliquem de forma directa,

2.Fam. Per mitjà de les pràctiques de l'hort escolar ecològic i els continguts d'alimentació de proximitat i km0 estem posant en pràctica conceptes de seguretat alimentària, evitat la gran indústria distribuïdora d'aliments i fomentat la compra local als xicotets productors i comerços per millorar la nutrició i promoure una agricultura sostenible.

3.Salut i Benestar. Durant les sessions d'aula,d'alimentació sostenible i les pràctiques a l'aire lliure garantim una vida sana i promoguem el benestar de tots a totes les edats és important per a la construcció de les noves generacions .

4.Educació de qualitat. En el projecte impliquem a tota la comunitat educativa des de el claustre de mestres, AMPA, menjador escolar, entitat locals,...i garantim una educació inclusiva i equitativa de qualitat i promoguen oportunitats d'aprenentatge permanent i adaptades a les situacions actuals d'alerta sanitaria.

5.Igualtat de gènere. El medi ambient la figura de la dona no sol estar present. Amb l'hort escolar i les activitats agrícoles del projecte aconseguim aplicar la igualtat de gènere i perseguir aquest objectiu. Donem poder a totes les dones i les xiquetes dins d'aquestes activitats on esta representada.

10.Reducció de les desigualtats. El projecte naix com un projecte de valors que persegueixen reduir les desigualtats basades en els ingressos. El treball en cada una de les sessions tenint present la multiculturalitat permet reduir la desigualtat de gènere, l'edat, la discapacitat, l'orientació sexual, la raça, la classe, l'origen ètnic, la religió...

12.Producció i consum responsable. Aquest és la base del nostre projecte dirigit a models sostenibles de producció amb els espais verds, l'hort escolar ecològic i alimentació sostenible. Present durant tot el curs 2021/2022 en totes les activitats de exteriors.

13.Acció pel clima. La creació dels espais verd dins del centre com l'hort, la zona bosc, l'estany d' aigua, la zona d'aromatiques, entre altres ajuda i actuem a adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes.

15.Vida dels ecosistemes terrestres. Gestionar de manera sostenible els espais verds del centre i traslladar les activitats a altres contextos de l'entorn immediat del municipi ajuda a incrementar la biodiversitat terrestre.

2.2.- Projecte.

Oportunitat/Marc teòric.

Tota proposta educativa exigeix la concreció prèvia d'un cos conceptual de referència. Com una de les finalitats de l'educació ambiental és la comprensió i construcció d'estructures conceptuals que expliquen el funcionament de l'entorn, cal dilucidar quins són aqueixos conceptes clau que garantisquen una acció. El medi ambient, l'hort escolar ecològic i l'alimentació saludable, és un tema que sempre els interessa. Raó per la qual els centres educatius podem ser els vehicles que acosten als xiquets/es l'educació de l'entorn i l'oportunitat d'utilitzar els patis i les zones verdes creades per impartir classe de manera segura. I donar reforç a les eixides fora del centre, a l'entorn immediat. Per iniciar el projecte cal fer i presentar un diagnòstic previ de la situació i cap a on es vol canviar i millorar. Vore **Annex 1. Anàlisi DAFO i CAME**

És per això que el nostre projecte queda contextualitzat dins d'un marc teòric basat en la cooperació per a la innovació educativa mediambiental: d'hort escolar ecològic, alimentació saludable i l'intercanvi de bones pràctiques dins d'un marc de desenvolupament educatiu, per a la cerca de l'equilibri entre la sostenibilitat de l'entorn, baix una xarxa de centres participants en els programes PIIE i utilitzant esta eina com a element transformador de la societat i afrontar aquesta crisi tenint en compte els problemes socials, agrícoles i ambientals.

El nostre projecte de centres agrupats, es basa a desenvolupar un projecte transversal d'hort escolar i alimentació sostenible en el camp de l'educació i formació, que servisca com a base per a potenciar i motivar a fer el canvi d'educació i l'interès per l'esperit d'emprendre i iniciar una consciència i educació amb les peculiaritats de buscar aquells elements singulars agrícoles de cada poble.

Innovació i Originalitat

L'educació és d'importància crítica per a promoure el desenvolupament sustentable i augmentar la capacitat dels municipis implicats per a abordar qüestions ambientals i de desenvolupament, igualment és fonamental per a adquirir consciència, valors i actituds, tècniques i comportaments ecològics i ètics d'acord amb el desenvolupament sustentable, i que afavorisquen la participació pública efectiva en el procés de presa de decisions (UNESCO, 1992)

Aquest projecte naix amb l'objectiu que els centres escolars formen part del camí cap a la sostenibilitat agrícola del seu municipi. Seria una manera d'implementar aquesta iniciativa en els centres escolars; la seua missió és integrar, en el propi sistema educatiu, els projectes de sustentabilitat que s'aborden a la aula i en el centre educatiu, així com les iniciatives educatives d'agents exteriors (públic-privat), cicles de formació específica, dels

mitjans de comunicació, de les empreses i de les famílies. Persegüim, per tant, crear un xarxa i una cartera d'activitats originals i efectives, compartides per molt diferents institucions transformadores del medi ambient.

El moviment dels centres escolars cap a l'hort escolar, és una modalitat d'innovació curricular que ha anat adquirint intensitat i popularitat. Totes elles comparteixen una mateixa inquietud: la de convertir als centres escolars en organitzacions que promouen valors d'equitat, integritat ecològica, pacifisme i solidaritat; que transcendeixen els problemes ambientals-agrícoles locals i donen exemple a la societat amb les seues bones pràctiques. Tot això no resulta factible sense una adequada qualificació del professorat i dels equips directius per a orientar la gestió diària i els processos d'innovació curricular en una direcció sostenible.

L'escola pot ser un bon lloc on imaginar i experimentar estratègies per a viure d'acord amb els principis de sustentabilitat en la pràctica diària; això fa que siguem una reserva inesgotable d'activitats originals i efectives, compartides per molt diferents institucions transformadores del medi ambient.

Com a conclusió una vegada analitzada la situació per mitja del DAFO i CAME, les dades sobre la situació que es volen canviar o millorar del centre són:

SITUACIÓ DE PARTIDA	SITUACIÓ A CANVIAR/MILLORAR
1.- Baixa formació específica en aula i poc desenvolupat el centre amb l'hort escolar.	1.- Busqueda d'una formació i assessorament innovador per mitja d'agents externs especialitzats amb la matèria.
2.- Dificultat d'aprofitament d'espais als patis per fer l'hort escolar.	2.- Desenvolupar i crear espais i zones concretes d'hort i d'aprenentatge.
3.- Baixa coordinació amb entitats externes públiques i privades.	3.- Reserca dels agents públics i privats interessants i l'adhesió a les seues xarxes per mitja de compromisos i convenis.
4.- Baixa cultura mediambiental i ecològica	4.- Definició del compromís mediambiental, comissió de l'hort junt amb un manual de bones pràctiques. Introduir la matèria en el currículum de forma transversal
5.- Poc de temps per desenvolupar projectes d'hort: continguts, temporalització, materials....	5.- Facilitar activitats amb agents externs amb una planificació i temporalització anual, integrada a l'aula.
6.- Projecte innovador en el centre i en el territori.	6.- Implicació d'agents externs i desenvolupament de recursos i materials per a la comunitat educativa.
7.- Calustre implicat i il·lusionat amb el projecte	7.- Augmentar la participació activa dels alumnes i mestres i el desenvolupament dels recursos i materials.
8.- Baixa capacitat de comunicació de projectes i les bones pràctiques.	8.- Participació en congressos i foros en la matèria // Creació de jornades de presentació del projecte, mostra de resultats entre altres//Reunions intercentres per compartir experiències

Demostrant que a partir d'aquest tipus de projectes relacionats amb l'educació al l'exterior de l'hort escolar i alimentació sostenible ajuda a integrar l'educació post-Covid19. Per a aconseguir-ho ens basarem en les següents innovacions i reformulació d'accions, segons la numeració de la graella anterior:

- Programa d'hort escolar ecològic i alimentació saludable (apartats 1 i 5), És el de major pes del projecte, desenvolupant un programa en un 10% en aula i 90% exterior (l'hort) i fora del centre. Un aula a l'hort escolar ecològic i de l'entorn de cada poble basat en l'agricultura, alimentació, medi ambient. Aquest es desenvoluparà durant una jornada escolar amb 16 blocs de continguts i completa cada quinze dies en cada centre adherit al programa, de manera que tots els nivells educatius participaran del projecte. Cal dir que tots els objectius, continguts, criteris d'avaluació i indicadors d'èxit estan relacionats amb els blocs del document pont com a ferramenta que ens ha facilitat el pas del Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana a la programació d'aula. I estan interrelacionades amb diferents continguts d'assignatures curriculars com a matemàtiques, llengua, ciències

naturals i ciències socials, entre altres. **Annex 2. Relació Hort Escolar amb Currículum.**

- **Creació d'espais d'horts escolars (apartat 2).** L'entorn que ens trobem a la majoria de centres, són dissenys i obres de centres amb baixa quantitat de zones verdes. A partir d'aquesta innovació introduïrem l'hort escolar ecològic amb una finalitat de crear una zona d'aprenentatge i pedagògica, integrada en el centre, que permetra l'increment de la biodiversitat i alineada amb els protocols, on recomana realitzar activitats escolars controlades a l'aire lliure amb grups de 15 xiquets/es i en contacte amb la naturalesa per a combatre el Covid19.

- **Cooperació públic/privada: Transferència de Tecnologia (apartat 3).** Aquesta innovació basada en la col·laboració entre agents públics i privats consisteix a obrir les portes de l'escola a altres entitats de coneixement per mitjà de convenis de col·laboracions per adquirir nous coneixements per a desenvolupar-los en el projecte. Entre aquestes entitats de coneixement podem trobar, Agrícolgia Recupera, Universitat Politècnica de València, Estació Experimental Valenciana Agrícola, Societat Espanyola d'Agricultura Ecològica, CEFIREs, Fundació Herbes del Moli, entre altres. El valor afegit a causa de les col·laboracions ajudarà a fomentar, coordinar i facilitar la investigació, l'ensenyament, l'assessorament i la difusió de tots els aspectes relacionats amb l'educació, medi ambient, ecologia, salut, alimentació. A més més millorarà la qualitat de l'educació tant pels alumns i mestres.

Aquest treball promourà el desenvolupament i la millora de les tècniques, metodologies, formes de treball i organització per perseguir la cooperació internacional, destinada a complir altres objectius dins dels ODS 2030

- **Crear i desenvolupar materials i recursos pedagògics OnLine (apartat 4 i 7).** basats en els continguts d'hort escolar ecològic i alimentació saludable per una recopilació de dades i experiències pràctiques reals, i adaptats a la situació viscuda degut al COVID 19. Utilització de les TICs i promovent per a tota la comunitat educativa la diversitat de programes i aplicacions tecnològics. De la mateixa forma, es garanteix la difusió dels resultats dels productes intel·lectuals, ja que el contingut del curs final estarà disponible en la plataforma o portal educatiu dels centres, plataforma d'intercanvi de materials pedagògics mediambientals i ecològics, afavorir un auto-aprenentatge.

- **Intercanvi d'experiències (apartat 6).** Visites/Intercanvis d'informació i coneixements entre tots els participants del projecte i comunitat educativa. Durant aquestes visites afavorirà el plurilingüisme en ser una activitat oberta al poble i entorn immediat on s'intercanviaran recursos (agrícoles, tradicionals i culturals, d'alimentació, d'emprenedors, entre altres), utilitzant com a llengua vehicular el valencià i també donant la possibilitat de la utilització de les llengües cooficials. Unes eixides on es treballaran previament en el centre i municipi per mitja d'entrevistes, bibliografia, qüestionaris, observació, entre altres. Aquesta tipus d'innovació amb les eixides afovereix el contacte a l'aire lliure, aquesta millora el rendiment escolar i la inclusió social dels alumnes i en el context de la pandèmia, ajuda a més a mitigar l'aïllament social i molts dels inconvenients que comporta. A més, aquestes visites ofereixen grans possibilitats a l'hora de realitzar el seguiment mitjançant una gestió continuada, una anàlisi de l'impacte real de l'aplicació dels continguts en l'acció immediata del nostre entorn a l'hora de cooperar en diferents agents externs del centre educatiu.

- **Jornades de difusió comunicació (apartat 8).** Durant l'execució del projecte es presentarà el projecte al centre i a tota la comunitat educativa, i així siga coneixedor del projecte. I s'exposen les activitats i planificació del projecte. A més es realitza un acte de presentació del projecte en xarxa, aquest es realitzarà en diversos municipis que formen part del projecte i es tractaran temes sobre la importància de l'educació ambiental, pedagògica i alimentació sostenible i la seua interpretació en els centres educatius amb diverses ponències. Es convidarà a les entitats públiques i altres entitats privades a que participen en aquestos actes. Al finalitzar el projecte es realitzarà una mostra dels resultats, intercanvi d'experiències i les seues conclusions.

Per al desenvolupament d'aquestes 8 accions s'ha definit un cronograma de les activitats i una estratègia clara de les propostes innovadores i dels passos a seguir tant en execució com amb la comunicació i difusió del projecte.

Annex 3. Cronograma Activitats projecte 2021/2022.

Treballar amb l'alumnat de diversos nivells i de diverses especialitats de forma emprenedora, fent que el projecte siga el de cada alumne, permetent-li viure una experiència formadora, sentir-se capaç i responsable, mitjançant una pedagogia activa basada en que l'alumne és l'actor de la seua formació. Els professors, tècnics especialitzats i agents vinculats al territori que intervindran en el projecte seran guies perquè els estudiants aconseguisquen construir els seus nous coneixements i significatius. Alumnes i equip educatiu seran acompanyats en aquest procés per professionals de l'activitat i persones majors que permeten la formació i la transmissió de sabers. Les activitats reuniran centres locals amb la finalitat de crear una major dinàmica i transformació local. Crearem així nous llocs d'aprenentatge, amb relacions diferents a les tradicionals de professor-alumne. Reproduint així els diferents escenaris de la vida amb l'entorn agrícola dels nostres pobles i en la vida real.

Comptem amb alumnes de diversos nivells educatius, alguns amb necessitats específiques, i és necessari que aquest alumnat intervinga en el procés d'aprenentatge amb totes les seues capacitats, emocions, sentiments i motivacions perquè l'aprenentatge conceptual siga vàlid. Són necessàries les actituds, valors i normes si volem una adaptació activa de la persona a noves situacions socials i mediambientals; el fet de compartir un projecte de centres agrupats augmenta la riquesa d'aquesta evolució.

Metodologia aplicada al projecte

Els principis d'intervenció educativa que guiaran la nostra tasca es basen en:

1. Partir del nivell de desenvolupament dels i les alumnes.

Els períodes evolutius i les característiques diferencials dels i les alumnes relacionant-ho amb la possibilitat de conèixer, comprendre, interessar-se i assimilar ha de condicionar la previsió i el tractament del currículum. El nivell de desenvolupament està condicionat pels conceptes, representacions i coneixements previs que els i les alumnes han construït al llarg de la seua evolució i condicionaran la interpretació i assimilació de la nova informació. Es a dir, que s'ha de tenir en compte el nivell de competència cognitiva, l'evolució afectiu-social i psicomotriu i els coneixements que han construït prèviament. Aquests coneixements previs són fonamentals per aconseguir un vertader aprenentatge significatiu.

2. Principi d'activitat.

L'alumne ha de ser el principal protagonista en el seu procés d'aprenentatge a través de l'activitat manipulativa, intel·lectual i reflexiva.

A través de l'acció i experimentació l'alumne expressa interessos i motivacions i descobreix les propietats dels objectes i les seves relacions.

3. Principi d'intuïció.

L'alumne capta la realitat a través de la percepció i, per tant, a través dels sentits. Així doncs, cal proporcionar múltiples oportunitats d'observar, experimentar, manipular objectes i materials, joguets,...; ha de mirar, tocar, olorar, moure, colpejar, ...

L'apropament a la realitat a través dels sentits pot ser:

- Directa: ho fan ells i elles mateix o observen com ho fan els altres
- Indirecta: a través de fotos, vídeos, dibuixos, ...

Sostenibilitat

Després de les reunions prèvies que ha mantingut l'equip coordinador amb el conjunt dels centres, s'han definit clarament les tasques i responsabilitats assignades en funció de les capacitats i coneixements de cadascun d'ells. Així, segons la tipologia de cada activitat del nostre projecte, es defineix un centre que exercirà el paper de lideratge en virtut de les habilitats i experiències prèvies de cadascun, per a poder aconseguir les metes i resultats esperats de la manera més eficient i sostenible. D'aquesta manera, l'apartat de control pressupostari es garantirà amb el centre coordinador del projecte, considerant-se l'etapa de gestió financera com un procés continu, des de la fase de planificació, passant per l'actuació, seguiment i control, i posterior tancament del projecte. Al llarg de tot el procés, el control quedarà monitorat pels recursos emprats, impacte i informes interns.

La gestió sostenible i eficient, així com la coordinació i cooperació entre tots els centres, garanteix un pressupost negociat i equilibrat entre tots en funció de les seues activitats, calculats sense costos sobreestimats entre els centres (sense sobrecost) en la realització individual de les activitats (sense descompte); tots dos factors certifiquen la màxima transparència del projecte i la seua adaptació a les seues necessitats pressupostàries reals.

Annex 4. Pressupost anual i informe justificació. Curs 2021-2022.

Les mesures encaminades a garantir un control i autonomia de centre adequat seran:

- Fitxa de control de cada centre d'activitats i despeses.
- Seguiment del cronograma i activitats programades.
- Full de càlcul de cada centre per al seguiment financer de les activitats.
- Còpies de seguretat en diferents suports digitals.
- Arreplegada i verificació de les còpies de factures i altres despeses derivades.
- Gestió documental i administrativa de tota la documentació vinculada al projecte.
- Reunions periòdiques de l'equip de treball coordinador amb la resta de centres (visites) a fi de revisar l'evolució de les activitats.

D'altra banda, amb la finalitat d'aconseguir els objectius dins del marc temporal establert en el projecte, s'ha dissenyat un pla conjunt d'actuació eficaç de la gestió del temps de les activitats i els seus responsables, que garanteix el compliment del pla de treball i de les accions a realitzar. A través del monitorat continu del projecte mitjançant els mecanismes anteriorment citats i el cronograma inicial, es persegueix la gestió responsable i eficient del temps en el conjunt del projecte.

L'èxit del projecte depèn, en gran manera, del factor temporal, ja que en tractar-se d'un projecte multidisciplinari, implica una divisió i especialització de les activitats mediambientals i una dependència dels equips de treball, els quals han d'estar coordinats entre si i han de respectar les pautes temporals marcades per a no entorpir la consecució dels objectius del mateix.

A més, les TICs per fer les reunions (webex, meet google, zoom, etc), permeten actualitzar els avanços, a través dels calendaris compartits, una potent i eficaç eina que utilitzarem per a la gestió i coordinació de les activitats en el temps entre tots els centres. Aquests instruments, com el Google Calendar o Do it, ofereixen grans possibilitats que faciliten la seua actualització contínua i la notificació en temps real mitjançant diferents canals. A més, per a qualsevol consulta s'ha creat un grup en Whatsapp en el qual queden inclosos els responsables de cada centre i el tècnic gestor, amb la finalitat de facilitar la comunicació en temps real.

Finalment el projecte està pensat per a que s'incorpore les eines necessàries per a una continuïtat del material i coneixement aconseguit aprofitant els portals i xarxes externes que se'ns ofereix hui en dia. L'existència de vies de comunicació i difusió per mitja d'entitats i xarxes públiques-privades especialitzades de la matèria, afavoreixen tant la socialització de coneixements i experiències com el creixement i evolució per a poder extrapolar tota aquesta informació a altres escenaris i centres.

Després de la finalització del projecte, existeixen dues alternatives per a mantenir-ho viu i perllongat en el temps. Com s'ha dit amb anterioritat, els portals de cada centre, com a plataforma que garantisca l'accés universal al material generat en el mateix i es difondrà, en diferents actes de presentació de resultats, que recollirà cadascuna de les activitats i tasques més importants del projecte i es portarà a diferents pobles de la comarca i aquells que ho sol·liciten entre altres.

També possibilitat de mantenir aquest programa amb fons propis del centre i la participació activa de l'administració local per aportar recursos materials i econòmics al projecte que donara viabilitat a llarg temps i execució del projecte finalitzada l'ajuda PIIE. Pel que fa a la sostenibilitat al llarg temps d'aquest projecte es creara una comissió del projecte en cada centre per integra-lo amb la cultura del centre i s'incorpore als documents del centre de la següent manera una vegada aprovat al claustre i consell escolar es posaran els mecanismes administratius del centre que garanteix la continuïtat permanent del projecte.

Una altra alternativa per difondre el projecte es l'adhesió a la xarxa del CEFIRE CTEM, en les entitats col·laboradores amb la Xarxa de Centres per la Sostenibilitat de la Comunitat Valenciana de continuïtat sostenible i formar part de la seua comissió per aportar el model del projecte a altres centres o entitats i també s'obri possibilitat de presentar el projecte als congressos celebrats i l'oportunitat de portar el projecte a diferents tipus d'ajudes europees per intercanviar experiències entre diferents socis.

Transferència

La transferència del projecte es porta principalment amb les diferents accions innovadores que sorgiran del projecte, i aquests són:

Programa Hort Escolar i Alimentació Sostenible (setembre-maig), **jornada formació professorat** (1era quinzena setembre), **intercanvi experiències** (al llarg del curs), **reunions presencials i videoconferència** (durant tot el curs), **presentació projecte** (en cada centre participant) i **acte conjunt presentació projecte** (novembre), **jornada convivència** (novembre), **mostra resultats** (abril-maig), **blogs i panells informatius en centre** (durant el curs).

Destacar que del projecte ixquen innovacions concretes de **materials i recursos pedagògics** dels continguts i activitats treballades, i estaran constituïts per una recopilació de dades per a ús de l'alumne. Utilitzant un mètode expositiu dels continguts. Aquests es desenvoluparan després de les activitats que cada centre que participa i estaran oberts a tota la comunitat educativa.

L'educació d'entorn consisteix amb **intercanvis d'experiències al exterior** i són una porta d'eixida pedagògica d'intercanvi d'informació entre tots els participants (centre i municipi) i persones/entitats locals interessades en aquest portal d'intercanvi de coneixement, en ell es pot aportar idees i vivències, opinions, comentaris que recolliria tota la informació i saber fer del poble al centre i del centre al poble faran que siga un gran projecte entre centre. Crearem així nous llocs d'aprenentatge de contacte amb la naturalesa i el món rural i sobretot relacions diferents de les de professors/alumnes i habitants i entitats del poble. A més proporciona un entorn eficaç per a l'aprenentatge amb els xiquets/es i el seu municipi, és un suport **que facilita i complementa la transferibilitat entre diferents centres a nivell regional, nacional i internacional**, tant per a aconseguir els objectius proposats, com per a la coordinació i gestió del coneixement.

Altres mecanismes de transferència que s'aplicaran són:

-Les **reunions intercentres** estan involucrades en el mètode del projecte per a la posada en comú dels treballs realitzats per cada entitat participant i al seu torn per a coordinar l'evolució del progrés de les activitats.

-Els **congressos i seminaris autonòmics i nacionals** es realitzaran per a compartir i difondre la informació utilitzant un mètode expositiu i cooperatiu a la resta de comunitat educativa. Utilitzant diferents publicacions i materials audiovisuals per a l'exposició, etc.

-Les **jornades formatives** van precedides pel desenvolupament i formació d'una activitat del projecte. Es realitzaran debats i tallers pràctics a l'entorn del medi ambient i ecològica per part d'alumnes i professors i serà impartida per professionals del sector.

Tots aquests mecanismes es materialitzaran en un **document guia** que es pot compartir a la comunitat educativa per extrapolar la **metodologia "Annex 5. Quadern mestres de transferència del projecte"**.

Participació

El pla de cooperació, participació i transferència per involucrar a tota la comunitat educativa i agents dins del projecte esta basada en les activitats definides en el cronograma i posades en comú dels treballs realitzats per cada entitat participant i al seu torn per a coordinar l'evolució del progrés de les activitats i amb les característiques del cada centres. La participació del projecte i les diferents actors interns i externs al centre queden reflectades en (**Annex 6. Pla de cooperació, participació i transferència**) i assegurada en diferents accions i el seu nivell d'implicació i participació, basat en:

Activitats: Programa hort escolar i alimentació sostenible, Intercanvi d'experiències, Reunions (seguim. avalc, altres), Presentació projecte, Jornada convivència, Mostra resultats, Formació professorat, Blocs i panells informatius en centre, Convenis i acords de col·laboració.

Agents implicats: Alumnat, Professorat, Famílies, Agents externs, agricultors i entorn sociocultura, Agents Menjador, Altres centres, Resta comunitat educativa

Per a millorar la participació entre els centres agrupats, s'ha dissenyat un ampli ventall de canals comunicatius atenent a la necessitat de cada cas:

- S'han creat dos grups de Whatsapp, un per a tots els centres que permet una comunicació ràpida, i un altre de gestió-coordinació entre els membres encarregats de la redacció i coordinació del projecte.

- Bases de dades, amb directori correu-vos electrònics per a agilitar la difusió.

- Aplicacions d'emmagatzematge compartit de documents en el núvol: Dropbox i Drive, accés obert de continguts.

- La creació d'un grup obert de Facebook on es poden penjar notícies, activitats o esdeveniments, tant interns com a externs que guarden relació amb el projecte i que afavorisquen el debat obert.

- Vídeo conferències mitjançant , webex, zoom, google meet.

Una altra potent eina comunicativa i planificadora és el calendari d'activitats, tasques i terminis de lliurament als coordinadors, avaluació i publicació de resultats quedaran reflectits en el cronograma, després d'haver sigut dissenyats de forma consensuada pel conjunt de centres:

- Cada centre s'encarrega de la recopilació de tota la informació pertinent sobre el tema del projecte, així com l'organització i preparació de la informació per a l'anàlisi i l'intercanvi.

- Totes els centres participants posaran en pràctica, no solament les tasques comunes i dur a terme les mateixes activitats com estava previst, sinó també separar tasques específiques.

- Cada centre participant prepararà una presentació dels seus productes i tasques.

- Cada centre desenvoluparà consciència de les qüestions d'hort escolar ecològic i alimentació sostenible.

Tots els centres estaran involucrats en el projecte de treball d'acord amb els seus punts forts i duran a terme les tasques que es corresponen amb les seues àrees d'especialització. Aquestes eines comunicatives suposen, al seu torn, una acció d'integració i cooperació intercultural efectiva.

Afavorint els mecanismes adequats que permeten la posada en pràctica de les idees, canalitzant la iniciativa individual o de grup per a poder extrapolar-les a l'entorn de cada centre. Treballar amb els alumnes de forma emprenedora creant les condicions reals i de projecte global. Contribuir a l'adquisició de bons hàbits de treball fóra de l'aula, en un mitjà natural o zones verdes, cultius característics de cada poble, desenvolupant la cooperació i col·laboració, la resolució de problemes mediambientals, el pensament creatiu, habilitats que poden ser útils en qualsevol àrea i matèria i en les experiències vitals reals del dia a dia dels alumnes adaptades a la situació d'alerta sanitària.

S'abordarà l'intercanvi de coneixements: entre alumnes i professors (en els diferents nivells i famílies educatives) i amb professionals del sector i les entitats vinculades al territori.

Per a finalitzar remarcar que l'abast del projecte pretén arribar més enllà de la comunitat educativa. Així, de forma indirecta participaran diverses persones, entitats o organismes públics i privats que ajudaran a l'engranatge del projecte. Les activitats en les quals participaran també tindran una naturalesa variada, abastant un ampli ventall (des de tasques inicials a altres relacionades amb la difusió).

En el cas dels municipis implicats, entre aquestes persones podem citar a les entitats pública i privades per a que participen en el programa i aporten la seua visió al grup de treball i alumnat. Quant a les organitzacions, podem

assenyalar l'administració pública i altres associacions privades relacionades amb la custòdia del territori, l'empreneduria verda i l'associacionisme de caràcter local i professional.

Caràcter inclusiu

En aquest projecte d'hort escolar i alimentació sostenible conecta els continguts de matèries curriculars com a matemàtiques, llengua, ciències naturals i ciències socials amb la biodiversitat i els fenòmens ambientals. Atendre les necessitats d'aprenentatge de tots els xiquets i les xiquetes fent referència a una transformació progressiva del sistema educatiu orientada a aconseguir una educació de qualitat que garanteixi a tot l'alumnat la relació que hi ha entre el medi ambient, la salut i els proporcioni una capacitat i formació bàsica en igualtat i adaptada a la diversitat de cada centre i espai on es desenvolupa el projecte.

En determinats centres i grups hi ha alumnes que presenten alguna necessitat especial. Segons el tipus de situació que pugui presentar cadascun d'aquests alumnes s'haurà de realitzar algun tipus d'adaptació. Aquestes adaptacions poden ser a nivell funcional o a nivell d'aprenentatge. Depenent de cada tipus de necessitat que present el participant se cercarà el tipus de suport pertinent siga adaptatiu funcional, personal de reforç, adaptació cognitiva, etc.

El professorat ha de ser creatiu per a ensenyar i involucrar a aquests xiquets/es amb mètodes actius. Els principals aspectes bàsics d'aquests mètodes actius se centren en la vida en comunitat, que són el respecte i el fet de compartir. Al mateix temps la resta d'alumnes són conscients i se sensibilitzen davant les dificultats que tenen algunes persones en la vida quotidiana.

L'escola deu de complir la llei d'inclusió i seguir les directrius marcades des de Europa i es amb aquest projecte i per mitja de la creació d'espais verds pedagògics en els patis i el programa aula és pot aconseguir. Així es compleix la llei d'inclusió en el centre amb l'hort escolar, i les activitats estan pensades i programades perquè eixos xiquets/es puguen formar part de l'activitat educativa igual que un altre xiquet/a.

Conseguint que els alumnes desenvolupen una consciència mediambiental i ecològica d'ajuda als altres i al nostre entorn, generant una empatia amb les persones que poden trobar-se al llarg de la seua vida, tant en l'àmbit personal com a professional. L'alumnat que té algun tipus de discapacitat sempre es veuen com a objectiu d'ajuda per part dels altres, donant-li la volta a aquest concepte, la metodologia que anem a aplicar estaria basada en l'ajuda d'aquestes persones a altres col·lectius, la qual cosa afavoreix en ells la millora de la seua autosuficiència i autoestima.

També ens trobem amb alumnes que tenen dificultats en la seua vida personal (falta de bons hàbits, manques a nivell familiar, sota rendiment, bloquejos emocionals...), la natura i l'intercanvi d'experiències que es realitza al projecte, així com que quasi el 90% de les activitats són fora d'aula ajudarà a aquests alumnes a reduir aquestes dificultats. D'altra banda quan algun alumne tinga algun tipus de limitació física que limite l'aprenentatge s'afavorirà la seua integració adaptant les activitats a realitzar amb el medi ambient i ecologia.

Plurinlignisme

El projecte es basa en un model d'educació plurilingüe i intercultural, centrat en el valencià, que proporcionarà una educació moderna, avançada, rigorosa i de qualitat a la realitat del nostre entorn rural y agrícola. Li donarem un enfocament didàctic plurilingüe real amb:

- Cartelleria.
- Imatge del projecte.
- Missatges en el centre.
- Murs al centre i patis.
- Recursos pedagògics.
- Materials didàctics.
- Jornades de difusió i comunicació.
- Altres.

Aquest enfocament didàctic, desenvolupat i aplicat en col·laboració constant i desinteressada amb les Unitats per l'Educació Multilingüe (UEMs), permetran construir i fer avançar el model d'escola que volem i el tipus d'educació plurilingüe i intercultural que pretenem, dins el marc d'ensenyament de llengües i cultures que promou el Consell d'Europa.

Això ho portarem endavant amb activitats com l'aprenentatge. També amb eines i recursos generats oberts al intercanvi d'informació entre tots els participants i comunitat educativa i les eixides experimentals. Aquest projecte afavorirà el plurilingüisme en ser un treball obert a la societat on s'intercanviaran recursos entre diferents agents tant a nivell nacional com a internacional, donant la possibilitat de la utilització de les llengües cooficials com a llengües estrangeres implantades en el sistema educatiu valencià.

Entre altres beneficis, el desenvolupament del projecte i la búsqueda de projectes earmus+ proporcionarà: Un millor coneixement dels sistemes educatius dels països europeus, l'intercanvi de currículums, la disponibilitat de recursos didàctics, augment de l'interès dels professors i alumnes en els països europeus, major interès entre els professors i estudiants en l'aprenentatge d'anglès i altres idiomes estrangers, l'intercanvi d'informació pel que fa a les assignatures optatives, i l'intercanvi d'informació entre els alumnes i els educadors en les organitzacions associades.

El treball del projecte sens dubte enfortirà la cooperació entre les nostres organitzacions amb la finalitat d'establir l'intercanvi de pràctiques, així com promoure el desenvolupament, prova i implementació del nostre curs innovador. La diversitat cultural i lingüística d'Europa serà un punt important d'aprenentatge.

2.3.- Avaluació i impacte

Indicadors i Instruments d'avaluació

L'equip coordinador, juntament amb els altres centres del projecte, compten amb una sèrie d'eines, documents i indicadors que persegueixen aconseguir una avaluació eficaç de les activitats realitzades, així com del nivell d'abast dels objectius.

Com s'ha esmentat anteriorment, la mateixa naturalesa del projecte així com el perfil dels centres participants, suposa un important repte quant a la coordinació de tasques i la consecució dels resultats esperats dins d'un marc temporal definit. De la mateixa forma, la implantació temporal de les activitats i l'obtenció dels productes intel·lectuals, presenta una evolució que va lligada, de forma inherent, amb l'activitat anterior; per tant, l'èxit d'una acció quedarà condicionat per l'assoliment de l'activitat precedent i, al seu torn, condicionarà els resultats de la posterior; és a dir, l'encadenament de les accions actuarà com un indicador de caràcter qualitatiu.

- Indicadors de progrés qualitatiu: qüestionari avaluació, seguiment i progressió de l'activitat, anàlisi de la formació i experiència i objectius aconseguits i impacte en l'entorn.

- Indicadors de progrés quantitatiu: persones implicades en l'activitat directa o indirectament, repercussió social i premsa, publicacions i dades per entrada Internet, informes de valoració, nombre de materials.

Un dels objectius del centre coordinador en matèria de gestió és mantenir la continuïtat i qualitat de les activitats a realitzar; per açò es plantegen tres etapes d'Avaluació: Contínua, Intermèdia i Final i queda reflectat en

Annex 7. Instruments i indicadors d'avaluació + Exemple Qüestionari avaluació.

Per a l'avaluació contínua s'aplicaran els principis de la metodologia PDCA (Planificar, Fer, Verificar i Actuar); amb açò es garantirà una millora contínua de la qualitat i una evolució constant en termes d'eficàcia, resolució de problemes, previsió i minimització del risc i una major sostenibilitat.

En l'avaluació intermèdia s'integren el seguiment periòdic de les activitats, quant al disseny, l'execució i els resultats per a actuar i intervenir en un moment donat. Per a açò utilitzarem la fitxa de control d'activitats i despeses. Aquest monitorat es desenvoluparà durant l'execució del projecte i té la finalitat d'engegar mesures de correcció per a mantenir actius i participatius a tots els membres del projecte, abans d'aconseguir els productes intel·lectuals perseguits.

En l'avaluació final se cerca mesurar el grau de consecució dels objectius plantejats durant el disseny de l'activitat, així com extraure conclusions sobre el grau d'èxit, difusió i impacte dels resultats obtinguts, la qual cosa permetrà inspirar noves idees, mecanismes i oportunitats tant per al món educatiu i formatiu com per a la societat en general.

A més d'aquestes tres etapes, s'incorporaran els següents mètodes d'avaluació: enquestes, qüestionaris, entrevistes, equip de millora, observacions i suggeriments, tècniques d'aprenentatge i millora (arbre d'aprenentatge) Vistos a **Annex 7. Instruments i indicadors d'avaluació + Exemple Qüestionari avaluació.**

A més, com en el cas anterior, l'ús de les Tics, a través de la plataforma educativa interna del projecte, permetrà seguir el progrés i evolució del projecte en tots els seus aspectes definits i comunicar el treball realitzat a tots els centres.

Anàlisi de resultats

En primer lloc serà l'adequació dels centres educatius per a adaptar-se a la nova realitat post-covid19 i trobar diverses formes d'organització i aprenentatge en els centres educatius amb l'educació d'hort escolar i alimentació sostenible. El projecte facilitarà la renovació, la producció, la difusió i l'intercanvi de materials d'ensenyament. El nostre projecte requereix d'una visió multidisciplinària i integrativa, alhora que és necessària una àmplia difusió en les institucions educatives en una varietat d'entorns.

En segon lloc, la participació en un projecte de centres agrupats posseeix un aspecte general d'aprenentatge: aprendre dels professors i alumnes d'altres centres enriqueix sobre les nostres pròpies pràctiques i poden inspirar a introduir noves formes de treballar i obtenir nous coneixements i experiències.

Per als professors, la contribució del treball del projecte per al desenvolupament del coneixement professional i competències va a ser molt important. Esperem un augment en el coneixement i l'apreciació del sistema escolar i l'educació en altres centre i la millora de les habilitats en llengües cooficials i estrangeres. La cooperació freqüent tant amb els mestres en la seua pròpia escola i amb els de les escoles agrupades es traduirà en un augment significatiu de la voluntat i la capacitat per a treballar en equip dels professors, així com obtenir accés a nous conceptes didàctics, temes i mètodes basats en l'actiu aprenentatge que poden utilitzar en les seues classes. Els professors també podran obtenir una major comprensió de les interconnexions entre l'educació formal, no formal i la formació professional.

Més enllà dels productes tangibles, el resultat del projecte pretén ser una referència real, vàlida i que servisca com a base per als alumnes que vulguen participar en un procés de empreudria mediambiental i ecològica, basat en l'apoderament i transformació social, la cooperació i des d'un enfocament multidisciplinari i interdisciplinari, i que al mateix temps potencie la seua autonomia personal. La implantació i desenvolupament del projecte ha de ser capaç de despertar el sentiment d'il·lusió, motivar la creativitat, l'esperit empreudor i integrador i la confiança en un mateix i contagiador a la resta de comunitat educativa.

El projecte actuarà com un element per al eco-coneixement de la potencialitat de l'entorn immediat mediambiental, agrícola i rural i la capacitat de traslladar l'experiència a altres entorns educatius tant regionals, nacionals i europeus per a afavorir el medi ambient. Es tracta d'una oportunitat única per a afrontar una problemàtica comuna a tota Europa com és el la preocupació del mediambiental, canvi climàtic, declivi i despoblament de les zones rurals, des del punt de vista educatiu.

El funcionament horitzontal del projecte entre els centres i part tècnica, derivat dels diferents nivells educatius, persegueix no solament la major similitud al sistema actual, si no que pretén potenciar les relacions de tipus bottom up, és a dir, que els diferents nivells es beneficien de l'intercanvi educatiu durant l'experiència, tant des dels nivells superiors com des dels nivells bàsics.

Durant l'etapa d'implementació i després de produir un dels productes intel·lectuals el programa d'aula, que estarà disponible tant en forma impresa com a digital, s'estableix com un recurs obert disponible i accessible durant el període del projecte i després de la seua finalització, doncs anem a mantenir el nombre de professors i alumnes que utilitzen els continguts del curs. Existeixen diferents indicadors que podem utilitzar per a mesurar l'impacte i la difusió dels nostres productes, com per exemple:

Registre del nombre d'estudiants que s'aprofiten d'aquest curs durant la seua etapa d'implementació i observar si hi ha millores en la consecució dels joves a través d'activitats educatives accessibles i si tenen el costum de ser productiu en tots els aspectes de les seues vides.

Registre del nombre de mestres que participaran en el desenvolupament de materials didàctics i el lliurament de les classes relacionades amb el curs que, al seu torn, dóna l'oportunitat de variar el seu repertori pedagògic.

Per a mesurar les anàlisis dels resultats del projecte anem a realitzar una enquesta en dos tipus, escrita i on-line, amb la finalitat de veure l'èxit de la seua aplicació dins dels àmbits educatius i professionals.

L'enquesta mostra que el curs augmenta l'interès dels alumnes a visitar i potenciar el medi ambient, i ajuda als professors a desenvolupar actituds particulars, tals com tenir confiança i la creativitat en l'aplicació de diferents mètodes d'aprenentatge i tècniques que estan en línia amb un enfocament més centrat en l'alumne; la integració dels projectes de recerca en col·laboració, projectes de grup, debats, equips d'estudi, ensenyament d'igual a igual, juntament amb components en línia que ajuda a estendre l'aprenentatge més enllà de l'aula o de l'escola dia.

Una altra eina per a mesurar els resultats del projecte serà les entrevistes amb professors i alumnes per a esbrinar si tal curs condueix a una major motivació per a aprendre, una major retenció dels coneixements mediambientals, la comprensió més profunda, i les actituds més positives cap a la matèria que s'ensenya.

Els resultats podrà mesurar-se amb les fitxes de seguiment i control, on es podrà fer un estudi de l'evolució del projecte i la seua repercussió, del grau de seguiment dels objectius concrets, mitjançant eines com: enquestes, tests, qüestionaris d'avaluació (alumnes, professorat, locals), entrades en facebook, nombre de les visites (locals), participants en els esdeveniment implicades en l'activitat directa o indirectament, aparició de notícies en els mitjans de comunicació, publicacions i dades per entrada Internet.

Impacte / Propostes de millora

L'impacte dels alumnes en la participació del projecte de centres agrupats, es reflectirà en dues àrees principals: en primer lloc, en la contribució al desenvolupament de la competència intercultural, i en segon lloc, en la millora de les seues habilitats individuals, en el foment la idea en totes les esferes de la vida, en el desenvolupament de bons hàbits en l'escola, la llar i el treball. Els alumnes obtindran un major sentit de la iniciativa; augment de la competència en llengües estrangeres; augment del nivell de competència digital; una major comprensió i capacitat de resposta a la diversitat social, lingüística i cultural. S'espera que les activitats del projecte per a inspirar interès i creativitat en els alumnes, i una consciència d'un món més ampli i el seu lloc en ell.

Els alumnes tindran una major motivació per a aprendre, una major retenció dels coneixements, la comprensió més profunda i una actitud més positiva cap al medi ambient del seu voltant que s'ensenya. A més, van a ser més conscients de respecte al nostre entorn.

Quant a l'impacte en les organitzacions participants, aquest projecte ajudarà a professionals de l'educació mediambiental per a aprendre a crear un ambient d'aprenentatge que augmenta la participació dels estudiants, i la responsabilitat pel procés d'aprenentatge que, al seu torn, donarà lloc a: millorar la qualitat i pertinència de l'oferta d'aprenentatge, fomentar la prestació i l'avaluació de competències transversals com l'esperit ecologista, idiomes i habilitats digitals, promoure l'adopció de pràctiques innovadores en educació (adpatades a la situació post d'alerta sanitària) i formació mediambiental mitjançant el suport a enfocaments d'aprenentatge personalitzats, aprenentatge col·laboratiu i el pensament crític, l'ús estratègic de les Tecnologies de la Comunicació (TIC), informació i recursos educatius oberts (REVA), d'aprenentatge obert i flexible i mobilitat virtual.

Finalment, el projecte es pot utilitzar per a elevar el concepte positiu de la societat de les nostres escoles i obri una porta a utilitzar l'hort escolar com espais verds pedagògics. Tal interès en el projecte pot proporcionar una bona publicitat per a les nostres escoles que al seu torn ens ajudaran a interessar a altres escoles per a contribuir al seu desenvolupament i per este motiu es crearà un material pedagògic. El projecte està dissenyat per a que l'escola actue com a eina transformadora per a obrir un procés de millora i revitalització de l'entorn mediambiental, agrícola i rural-local i en per a oferir una font de dades que afavorisca la difusió de la informació per a l'engegada de

qualsevol idea per a l'empreneduria.

És important reconèixer l'entorn mediambiental com a font de possibilitats d'aprenentatge, treball i desenvolupament, per a açò és necessari crear consciència del treball que açò implica i abordar-ho des de tots els camps que es creen oportuns per a la seua repercussió social i la seua difusió en l'entorn. Pensat íntegrament per a crear una sensibilitat amb l'entorn que facilite la posada en pràctica de programes educatius en centres públics.

És important que els participants puguen traduir els coneixements adquirits en possibilitats de materialització d'idees perquè provoca: augment de la motivació de l'alumnat, millora de la qualitat formativa de cada centre, major interès pels estudis dels centres on es realitza el projecte, millor formació dels alumnes participants, enriquiment cultural, interès de l'alumnat per conèixer unes altres entorns i territoris, millora de la qualitat docent del professorat, enriquiment amb altres experiències, augment de l'estima pels temes que s'aborden, augment de l'estima pels sabers tradicionals.

El nostre projecte contribuirà a millorar la qualitat i el desenvolupament de la diversitat de l'aprenentatge, l'educació i la formació, mitjançant el desenvolupament d'enfocaments innovadors i la difusió de bones pràctiques; mitjançant el foment de l'ensenyament i l'avaluació de xicotets projectes, per al desenvolupament d'habilitats transversals com la creativitat, la productivitat, els idiomes, les competències digitals. Promourem l'adopció de l'aprenentatge col·laboratiu i el pensament crític, l'ús de les TIC, recursos educatius oberts i la incorporació de tècniques d'aprenentatge actiu. Açò donarà lloc a un augment de la motivació per a aprendre, una major retenció de coneixements i idees, una comprensió més profunda i actituds positives cap a l'educació agrícola, ambiental i l'ecologia tant en el centre com a nivell local i comarcal.

Per a finalitzar m'agradaria remarcar l'impacte que s'espera del projecte en la nostra zona en el reconeixement potencial dels valors mediambientals de les zones rurals i la importància que puga portar a altres zones properes amb la difusió pertinent. Impacte:

- Augment de l'estima pels recursos i pel sector agrícola i medi ambiental.
- Increment de la flora i fauna (major aliat per combatre pandèmies).
- Introducció d'hàbits d'alimentació saludable i producció sostenible.
- Apoderament del sector agrícola-rural.
- Accés a la informació sobre els recursos d'una forma senzilla.
- Millora del coneixement sobre el patrimoni.
- Coneixement i possible aplicació de sabers tradicionals oblidats que poden servir en el present ja que són sostenibles.
- Reconeixement de la naturalesa com a font de cultura, coneixements i recursos.

2.4.- Conclusió

El projecte inspira un protocol i adequació dels centres educatius per a adaptar-se a la nova realitat post-covid19 i en una situació d'alerta sanitària. Aquest disseny compleix tres pilars: la normativa sanitària i educativa i les seues recomanacions, l'educació i aprenentatge majoritàriament fora de l'aula, coneixement de l'educació en la naturalesa.

El projecte contribuirà a introduir l'hort escolar ecològic i l'alimentació sostenible dins del currículum i s'integrarà en el PEC i PAC. També es crearà una comissió d'hort cada centre escolar. S'implantarà una formació/sessions/tallers especialitzats al professorat i alumnat, complementant amb materials d'ajuda que faciliten la renovació del currículum. L'hort serà un espai per a experimentar estratègies medi ambientals i propiciarà la participació directa dels alumnes, i entitats externes especialitzades per millorar la coordinació i la cooperació entre els agents socials

Les activitats innovadores aportaran uns beneficis tant al professorat, alumnat, centres educatius, agents del territori/municipi i entre ells destacarem:

- Un espai de formació permanent d'hort escolar i alimentació saludable, dinàmic, flexible, que dona cabuda a iniciatives de tots els camps disciplinats.

- Un element important de motivació de l'alumnat, gràcies a l'aprenentatge i la presa participada de decisions a l'hort.
- Una manera senzilla d'incorporar l'hort escolar i alimentació saludable de manera transversal en el currículum, al costat de la possibilitat de fer un treball interdisciplinari i en equip.
- La transferència directa de valors, coneixements i pautes de comportament al nucli familiar i municipal.

Per tant el present projecte:

-És el resultat de l'actuació del món educatiu amb el mitjà de l'hort escolar ecològic i alimentació sostenible que serà una oportunitat per a millorar i fer atractiu aquest entorn per a la inversió amb la finalitat de conscienciar a les noves generacions sobre el medi ambient i l'ecològica, creant ocupació regional i la recuperació d'una econòmica sostenible.

-Ensenya a emprendre, sobre la base de valors com l'esforç, la constància, la canalització de les idees en accions concretes, les sinergies positives sobre el desenvolupament agrícola i educativa, la capacitat de treball en grup i la coordinació entre els agents locals i de les polítiques educatives basades en el medi ambient, ecologia i desenvolupament sostenible.

-Persegueix la creació de riquesa través de la identificació i aprofitament de les oportunitats i d'una visió "del local al global". L'educació en empreneduria cap al medi ambient, el seu respecte i sostenibilitat dels recursos naturals ha de configurar-se com un element transversal, amb accions i estratègies educatives basades en la formació de competències bàsiques i transversals, així com l'ús de les eines innovadores i sostenibles que assegurin la seua viabilitat.

-Contribuirà a la creació d'un valor afegit que beneficiarà a la comunitat educativa, al territori i a la societat, donant-li valor al paisatge com a eina d'aprenentatge, acompliment i eficàcia sostenible amb l'educació.

A dia de hui les nostres administracions han alertat dels riscos dels espais tancats pel contagi del Covid19 i ressalten els múltiples avantatges per a la salut i el desenvolupament cognitiu que suposa el contacte amb la naturalesa. El disseny i el treball en aquest projecte de centres agrupats està pensat per a deixar les eines necessàries per a una continuïtat d'un coneixement mediambiental i que permet no solament la seua extrapolació a altres espais i centres educatius, si no, que a més, permet que siga una eina d'auto-aprenentatge per a, les persones involucrades en el seu disseny, així com per a la resta de la comunitat educativa.